

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Die 15. Ianuarii. De tentationibus Domini. Nemo periculosè magis tentatur,
quàm qui se non putat tentatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

DIE XV. IANVARIJ, NISI SIT DOMINICA.

DE TENTATIONIBVS DOMINI.

Erat in deserto, quadraginta diebus & quadraginta noctibus, & tentabatur à Satana. Mar. 1. Math. & Luc. 4.

VERITAS PRACTICA.

Nemo periculosè magis tentatur, quàm qui se non putat tentatum.

RATIO EST, Quia cum totum tentationis periculum sit in consensu prabendo, nemo periculose magis tentatur, quàm qui magis periclitatur consentire tentationi.

Sed nemo magis periclitatur consentire, quàm qui se non putat tentatum.

Ergo nemo alius periculose magis tentatur. Ac proinde prospectandum unicuique suum periculum, & deponenda illa vana presumptio, qua quis se non putat tentatum, nisi forte cum sensu graviores molestias.

I. PUNCTUM.

CONSIDERANTE attentius quæ in Evangelio habentur de tribus Domini tentationibus, duo quædam occurrunt ex æquo mira Primum est, audacia Tentatoris, qui non vereatur aggredi Dominum Jesum. Alterum est Bonitas seu facilitas ipsius Domini, qui non modò patienter audiat Tentatorem, eique respondeat: sed & patiatur se ab eo tangi, se ab eo portari & transferri de monte in montem; atque etiam quod horrendum est dictu, se sollicitari ad ipsum adorandum? *Hæc omnia, inquit, tibi dabo, si cadens adoraveris me.*

Math. 4.

1. Pet. 5.

O quis se tutum à tentatione audebit dicere, cum ipse Dominus se permittat tentari, ut omnes intelligant, quam sit sibi cavendum ab hoc adversario, *Qui tanquam leo rugiens circumit querens quem devoret.* Et tamen quàm pauci propterea sibi attendunt & vigilant! Imò quàm multum se tentari non putant, quasi id iam solis Religiosis aut Novitiis relictum esset opus. Itanè vero non tententur? Imò illi maxime omnium & periculosissime tentantur, qui se non putant tentari. Quod certe est considerationis dignissimum,

& ad vigilantiam nostram excitandam imprimis scitu necessarium. Sic autem facile declaratur: Nam cum tentationis periculum & damnum in hoc uno versetur, si tentationi consentias; profectò illi dicendi sunt periculosius tentari qui evidentiùs periclitantur consentire; seu qui evidentiùs vivunt in periculo consentiendi motibus cuiuscunque tentationis. *Vigilate & orate, Math. 26, inquit Dominus, ut non intretis in tentationem, Ibid. 6.* *NON nò tentamini, sed nò tentatione superemini,* ait sanctus Hieronymus. Et cum petimus à Deo nò nos inducat in tentationem, *Non petimus, inquit S. Augustinus, ut non tentemur, nemo enim sine tentatione probatur, sed ne inferamur in tentationem.* Id est, ne succumbamus, neve illi consentiamus; in quo consensu totum est periculum, totum est damnum. *Illamina Domine oculos meos ne unquam obdormiam in morte, nequando dicat inimicus meus, prævulus ad versus eum.* O quoties jam id dixit!

P. 12.

II. PUNCTUM.

SED nemo magis periclitatur sic tentationi succumbere, quàm qui se non putat tentatum.

Nam cum reverà tentetur, ut paulò post demonstrabitur, si non resistat tentationi, nonnè illi cedet & consentiet? At quomodò illi resistet, si se non putat tentatum? Quomodò quis adversarium repellat, aut eum illo confliget, si non putat se habere adversarium, aut sibi cum eo esse confliendum? Nonne ergo succumbit? nonne saltem versatur in evidenti periculo succumbendi? Nee dicas de monem non videri, nec temper percipi quando nò nos expugnet & tentet, ac proinde non esse mirum nec capitale; sed potius excusandum si succumbamus. Id enim ad excusationem dici non potest, eum nemo legitime possit ignorare, quod est in religione Christiana notissimum; imò & ipsis Paganis non ignotum, nullum esse hominem qui quamdiu vivit, non tentetur; Nam ut ait beatus Job, *Militia est, seu ut Septuaginta vertunt, Tentatio est vita hominis sapientis*

Iob. 7.
lib. 8. Mor.
c. 4.

super terram. Tentatio ipsa militia est, inquit S. Gregorius, quia contra malignorum spirituum insidias vigilat, ut bellorum prociat, ut oculi dubio exulat. Ipsa autem hominis vita tentatio est, cui ex semetipso nascitur, unde perimatur. Quae etsi semper ex virtute succidit quod ex infirmitate generat, semper tamen ex infirmitate generat, quod ex virtute succidat. Humana vita tentatio est, ut etsi jam ab iniquitatis perpetrations compefcitur in ipsis tamen bonis operibus, modo malorum memoria, modo seductionis caligine, modo intentionis suae interruptione suscipitur.

Apoc. 2.

Ephes. 6.

Sap. 14.

Iaco. 1.

Gal. 5.
Rom. 7.
Eccli. 17.

Lib. de
prof. mori.

Prov. 7.

Sunt quidem tempora, seu loca, aut negotia quibus graviores possint inesse tentationes, sed nunquam deest ille qui ubique & semper insidias ponit, qui iudicatus vocatur Diabolus & Sathanas, ut est in Apocalypsi, quod seducat universum orbem, per se, & per suos admittos, quos Apostolus vocat mundi Reiores tenebrarum harum, qui non dormitant, non fatigantur, non curantur, non expleantur. Accedit Mandus, seu obiecta quaevis extrinseca, de quibus Sapiens; Creatura Defacta sunt in odium, & in tentationem animabus hominum, & in muscipulam pedibus insipientium.

Et quando illa omnia externa deessent, Vnusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus & illicitus, ait sanctus Iacobus, unde sicut nemo vivit sine concupiscentia, sic nemo vivit sine tentatione. Hæc est caro semper concupiscens adversus spiritum, hæc lex carnis seu membrorum semper repugnans legi mentis nostræ. Quid nequis, ait Sapiens, quam quod excogitavit caro & sanguis? Quid porro cogitas, quid loqueris, aut quid aliud tractas quam quod caro & sanguis excogitant, nisi contra pugnes & resistas? Monerit, inquit Seneca, perpetuam tibi cum vitia imminere pugnam, cuius nulla sit per diem, nulla etiam per noctem relaxatio. Vix enim cessant excubia aut desunt voluptates quas te infestent. Plena his monitis sacra scriptura, pleni sunt Patrum Codices: sed homo Ethnicus fuit audiendus, ut Christianus se excusare non possit si nesciat quod ipso naturæ lumine satis est notum, & ipso communi sensu perpeccatum; Unde tandem id patet evidentissimè quod erat declarandum, de periculo in quo ille versatur qui se non putat tentatum, nempe cum minus advertat, facilius cedit tentationi & peribit: Quasi bos ductus ad victimam, inquit Sapiens, Et quasi agnus lascivius, & ignorans quod ad vincula stultus trahatur, donec transigat, agilia jecur eius: velut si a-

vu festinet ad laqueum, & nescit quod de periculo anima illius agitur. Idemque postea luculentè; Oculi tui videbunt extraneas, & cor tuum loquetur perversa, & eris quasi dormiens in medio mari, & quasi sopitus gubernator, amisso clavo, dices, Verberaverunt me sed non dolui, traxerunt me & ego non sensi. Nonne hoc est periclitari? Nonne hoc est periculum tuum?

III. PUNCTUM.

NEMO igitur periculosè magis tentatur, quam qui se non putat tentatum; Quia totum tentationis periculum in eo est ut quis tentationi consentiat, nemo autem evidentius in eo versatur periculo quam ille miser qui revera tentatur sicut alij homines. & tamen præter alios seputat non tentari; Sic enim non resistit, non repugnat, non contradicit, ac proinde sic succumbit, & perit. O quam multi tales de quibus graviter sanctus Petrus; Hi velut irrationabilia perora naturaliter in captivum & in perniciem in hu qua ignorant, blasphemantes, in corruptione sua peribunt percipientes mercedem iniustitiae, voluptatem existimantes dici delicias; Quasi diceret, quod nos Christiani vocamus tentationem & pericula, illi voluntariè ignorantes, & velut blasphemantes, vocant suas voluptates & delicias: in quibus quantum magis acquiescunt, tanto facilius pereunt. Hi sunt qui cum volunt divites fieri, incidunt in tentationem, inquit Apostolus, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia, & nociva, qua mergunt homines in interitum & perditionem. Radix enim omnium malorum est cupiditas, quam quidam appetentes, erraverunt à fide, & infererunt se doloribus multis. Quid clarius ad periculum indicandum? quid manifestius ad perditionem totius penè universi declaranda? Non enim dicit, qui sunt divites, aut qui divitiis abutuntur, sed tantum qui volunt divites fieri; Nam illa voluntas & cupiditas est occulta teneatio quæ nullus se putat tentatum, & quæ nullus se putat tentatum, & quæ tamen omnes tentantur & pereunt, sicut omnes volunt divites fieri; Quis enim est in sæculo & forte etiam in Monasterio qui non velit esse dives? Quis tamen propterea se tentatum putat, aut in periculo; cum potius ut se à periculis & miseriis huius vitæ eripiat, vult esse ditior.

Hinc vero est propterea, inquit Apostolus, hinc est tentatio & laqueus diaboli, quod non se putent tentari. Hinc ille est interitus & perditio in qua ignari merguntur qui volunt divites fieri, & qui uno verbo cupiditatem appetunt, sive quæ-

Ibid. 23.

2. Petr. 2.

1. Tim. 6.

in divitias, si ve quæ in vanum honorem, aut voluptatem pertrahit. Unde idem Apostolus consequenter pergens, *Tu autem, o homo Dei, hac fuge, sectare vero iustitiam, pietatem, fidem, charitatem, patientiam, mansuetudinem. Certa bonum certamen fidei, apprehende vitam æternam: Quasi diceret, persuade tibi te in continuo versari certamine ac discrimine, nisi certes & pugnes in te ipso contra te ipsum! Et quoties de virtute exercenda contra vitium aliquod agitur, sic certa fideliter, quasi de fide ageretur, aut de æterna vita,*

In omnibus, inquit, sumentes scutum fidei, in quo possitis omnia tela nequissimi ignea extinguere, & galeam salutis assumere. Quid ageres ubi de summa fidei & salutis ageretur? hoc ipsum age in quavis occasione virtutis exercendæ. In hoc erras quod in iis quæ videntur parva, parum certes: & nisi evidens cernatur periculum, non te putas periclitari. Adverte diligenter. Vigilantes in omni instantia,

Vide Verbo Tentatio, Damon, Pugna, Fortitudo.

DIE XVI. IANVARIJ. NISI SIT DOMINICA.

AD HÆC S. IOANNIS BAPTISTÆ DE CHRISTO DOMINO, VERBA.

Ecce Agnus Dei, Ecce qui tollit peccatum mundi. Ioan. I.

VERITAS PRACTICA.

Iniuriosum est Christo, Agno Dei, si nulli quidem velis inferre injuriam, nolis tamen illatam ferre.

RATIO EST, Quia iniuriosum est Christo Agno Dei, velle esse mansuetum alia mansuetudine ab ea quam docuit.

Sed nulli quidem velle inferre injuriam, nolle autem illam ferre, hoc est velle esse mansuetum alia mansuetudine ab ea quam docuit ille Agnus docuit.

Ergo illi iniuriosum est, si nulli quidem velis inferre injuriam, nolis tamen illam ferre; ac proinde dicendum pari lege non inferendas & suscipiendas esse injurias.

I. PUNCTUM.

TRANSACTIS in deserto quadraginta diebus & noctibus, rejectoque à se Tentatore, Dominus rediit ad suum Præcursorem & Præconem S. Joannem Baptistam, qui statim atque illum vidit ad se venientem, *Ecce, inquit, Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi, Hic est de quo dixi, post me venit Vir qui ante me factus est, quia prior me erat;* Multaq; alia in illius commendationem & præconiū populo qui frequens aderat, evulgavit. O quanta loquendi materia, & audiendi utilitas!

Iterum verò, *Alter a die, inquit Idem Evangelista, stabat Ioannes, & ex discipula ejus duo, & respiciens seipsum ambulantiem dixit, Ecce Agnus Dei.*

Nempè ille singulariter, ait S. Augustinus, qui conceptus est sine macula, qui figuratus est in agno quod tidè immolato, & qui se semel immolare Deo debet ut tollat omne mundi peccatum. Addit Beda: *Ecce Agnus: qui velle dedit ex quo vestem nuptialem facere possimus, id est, exempla vivendi quibus in dilectione caeteremur.*

Et sicut Agno maximè proprium est mansuetum esse ea mansuetudine qua nullum non modo lædit, sed etiam lædentibus non resistit; sic planè Christus Dominus inter exempla vitæ, hoc præcipuè nobis dedit & proposuit, quod imitando sequeremur. Hinc illa Veritas, quæ modo consideranda exhibetur, & quæ tam efficaciter perfectam illam mansuetudinem nobis commēdat, ut nisi eam obiteremus, iniuriosum id Agno Dei, seu Christo Domino reputemus.

Ratio hæc afferitur valde consideranda, quod iniuriosum Christo sit velle esse mansuetum alia mansuetudine ab ea quam docuit. Cum enim ille, Deo Patre sic ordinante, se Doctorem & Ducem nostrum fecerit, qui verbo & exemplo virtutes omnes edoceret quæ formæ nobis essent exercendæ; Nonne id illi manifestè iniuriosum est, si neglecta illa forma, et aliam quæras & præferas, quasi ille nesciverit quid tibi expediret, aut quasi tu contemnas quod ille probè novit tibi magis expedire? *Ecce, inquit ipse Deus, testem populo dedi sum, ducem & præceptorem Gentibus. Et ibi sunt populi multi & dicent, venite ascendamus ad montem Domini, & ad domum Dei Iacob, & docebit nos vias suas, & ambulabimus in semita ejus.*